

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Oslo 2006-09-20

Deres ref: 06/1592

Endringer i valgloven – høringsuttalelse

Vi viser til høringsbrev av 2006-06-20. Norsk Redaktørforening ønsker med dette å gi til kjenne våre synspunkter på høringsnotatets punkt om hvorvidt det bør innføres restriksjoner når det gjelder mediernes adgang til å publisere meningsmålinger de siste dagene før valget.

Som høringsnotatet nevner, men ikke i særlig grad behandler, vil restriksjoner på adgangen til å publisere meningsmålinger de siste dagene før et valg berøre sentrale problemstillinger knyttet til ytringsfriheten og pressefriheten. I tråd med den europeiske menneskerettighetskonvensjonens (EMK) artikkel 10, og Grunnlovens § 100, skal det svært sterke grunner til å foreta innskrenkninger i ytringsfriheten. Som kjent stiller EMK opp som kriterium at slike innskrenkninger må være "nødvendige i et demokratisk samfunn". Det er, både i europeisk og norsk rettstenkning på området, dessuten understreket at det særlig gjelder å være varsom med slike innskrenkninger på områder som gjelder politiske og samfunnsmessige ytringer og informasjon. Allerede dagens restriksjoner for publisering av såkalte valgdagsmålinger er i så måte et problem.

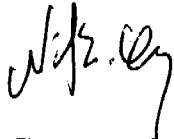
Et forslag om ytterligere innskrenkninger overfor publisering av politiske meningsmålinger vil plassere seg midt i et prinsipielt og juridisk minefelt. Det utsendte høringsnotatet inneholder ingen begrunnelser for hvorfor dette skulle være "nødvendig i et demokratisk samfunn". I notatet heter det riktignok at det er "reist spørsmål om publisering av partimålinger i ulike medier like før valget kan påvirke velgernes stemmegivning...". Vi er enige i at det utvilsomt er et spørsmål som kan stilles, men grunnleggende uenige i at det i så fall skulle danne grunnlag for rettslige restriksjoner på adgangen til slik publisering. Enhver dekning av valgkampen, politiske utspill, evaluering av kandidater og partier, hva enten det er fra politikere selv, presse eller publikum vil selvsagt kunne påvirke stemmegivningen. I dette bildet inngår også omtale av aktuelle meningsmålinger. Men det er, etter vårt syn, selve poenget med et offentlig ordskifte om partienes og politikernes gjøren og laden. Å fremstille dette som en uheldig eller utilsiktet effekt av valgkampen og partiene, blir, slik vi ser det, å snu problemstillingen på hodet. Restriksjoner på publisering må i denne sammenheng holdes på et absolutt minimum.

Til alt overmål viser den undersøkelse som departementet har fått gjennomført av Institutt for medier og kommunikasjon (IMK) at det ikke kan på vises noen klare sammenhenger mellom partienes oppslutning på meningsmålinger og den oppslutning de oppnår i selve valget. Selv om man altså skulle sette til side de sterke prinsipielle betenkeligheter som et slikt forslag ville reise, så vil heller ikke en konkret vurdering, gi grunnlag for å si at det er behov for en slik lovreform.

Vi synes for øvrig IMK har fanget det essensielle når man understreker at "direkte lovregulering forekommer sjelden i land Norge liker å sammenlikne seg med".

NR mener det ikke er noen sterke grunner til å vurdere et forbud som nevnt, og anbefaler at departementet ikke går videre med forslaget.

Med vennlig hilsen
Norsk Redaktørforening

Nils E. Øy, generalsekretær